

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/252/2019/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

285/2019. (XII. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2019. július 3-án előterjesztett **panaszát** a 2019. december 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos a beadványában előadta, hogy ő, mint gyermeke kapcsolattartásra jogosult különélő szülője 2019. június 14-én, pénteken 15 óra 11 perckor segítséget kért a rendőrségtől, bírósági végzés alapján a folyamatos kapcsolattartásuk végrehajtására, mert a kötelezett anya nem biztosította számára és fia számára a kapcsolattartást, de ezt a rendőrség sürgősségi diszpécserre megtagadta számára.

A kapcsolattartást a B. városi Központi Kerületi Bíróság ítélete és a Fővárosi Törvényszék által másodfokon hozott, jogerős végzés szabályozta. A panaszos előadta, hogy kapcsolattartásra kötelezett szülőtársa ezzel ellentétesen járt el, amikor nem biztosította a kapcsolattartást számukra 2019. június 14-én délután, legkésőbb 4 óráig, amikor a panaszos megjelent a gyermeke lakóhelyén és el szeretne volna vinni a gyermeket a közös hétvégére. Mivel az anya nem volt

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hajlandó a gyermeket átadni otthon, sőt be sem engedte a panaszost, a gyámhivatalban pedig ügyfélfogadás nem volt ebben az időpontban, nem volt más lehetősége a panaszosnak, int a rendőrséghez fordulni segítségért. A panaszos hangsúlyozta a beadványában, hogy neki a kapcsolattartás a kiskorú fiával nem csak joga, hanem kötelessége is, és e kötelessége teljesítésében az anya nem akadályozhatja. A gyermeknek kizárólag joga a panaszossal való kapcsolattartás, és ezt a tényt és jogot kérte rendőri intézkedéssel érvényesíteni a rendőrségtől a panaszos.

A panaszos a 105-ös segélyhívó számon kért segítséget. A központ továbbkapcsolta a rendőrségre, majd ott a telefonon a diszpécser elutasította a panaszos kérését azzal, hogy „ilyen ügyben nem jönnek ki”. A panaszos szerint ezzel előre eldöntve megfosztotta azon jogától, hogy rendőri intézkedést kaphasson saját ügyében. A panaszos úgy gondolja, az ő ügye is van olyan fontos, mint bármilyen más ügy, még ha más természetű is. Álláspontja szerint a rendőrség hibázott azzal, hogy nem intézkedett a helyszínen. A panaszos szerint magyar állampolgárként joga van rendőri intézkedést kérni, főleg ha egy bírósági végzés nem teljesítése az ok, ahol valószínűleg elegendő lett volna egy határozott hivatalos rendőri fellépés is a kötelezett anya jobb belátásra bírására. A panaszos több helyről hallott már ilyen példát, amikor hasonló helyzetben a rendőrség intézkedett a helyszínen.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a *. sz. Eset adatlapot, mely szerint 2019. június 14-én, 15 óra 11 perckor a panaszos bejelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányság ügyeletére, miszerint *helyen van, a bírósági végzés szerint, de a volt felesége, mégsem akarja a gyermeket átadni neki. Az operátor tájékoztatta a panaszost, hogy a gyámhivatal felé kellene jeleznie az esetet, de a panaszost mindenképp rendőri intézkedést kért.

A tevékenységirányító 15 óra 21 perckor visszahívta a panaszost és tájékoztatta, hogy a rendőrség nem tud neki segíteni. Nem tudják kikényszeríteni, hogy az anyuka odaadja neki a gyermeket, a lakásba pedig erőszakkal nem mehetnek be, hogy meggyőződjenek, hogy ott van-e. Elmondta neki, hogy a problémájával a gyámhatósághoz, illetve az ítéletet, végzést meghozó bírósághoz fordulhat. A panaszos a tájékoztatást megértette, azt mondta, bemegy a kerületi rendőrkapitányságra bejelentést tenni.

2) F. R. r. alezredes átirata szerint a panaszos 2019. június 14-én 15 óra 11 perckor bejelentést tett a 105-ös segélyhívón keresztül, mivel volt felesége nem biztosította számára a bírósági végzésben meghatározott kapcsolattartási jogát.

A bejelentést a Hívásfogadó Központban N. M. munkavállaló fogadta, és a bejelentést rögzítette, valamint tájékoztatta a panaszost, hogy az általa bejelentett eset nem a rendőrség hatáskörébe tartozik: „Legközelebb ezt a gyámhivatal felé kell bejelenteni, ezt most leküldöm rendőr felé, de nem tudom, ki fog-e menni. Lehet, hogy fel fogja hívni önt, és azt fogja mondani, hogy gyámhivatalnál kell ezeket bejelenteni.”

Ezt követően a bejelentőlapot továbbította a BRFK TIK részére, ahol az illetékes *kerületi irányító, V. M. r. ftörm. kezdte meg a feldolgozást. Az irányító az esetlapon rögzített tartalom alapján úgy döntött, hogy a bejelentőt 15 óra 21 perckor visszahívja. Az adatlap tartalma és a panaszossal folytatott beszélgetés alapján megállapította, hogy az esemény nem indokolja rendőri intézkedés lefolytatását. A panaszost tájékoztatta, hogy az általa tett bejelentés a gyámhivatal, illetve a végzést meghozó bíróság hatáskörébe tartozik.

V. M. r. ftörm. a visszahívás tényét, valamint a beszélgetés során tett tájékoztatást az eset adatlapon rögzítette. Az esetlapot intézkedést nem igénylő minősítéssel zárta le.

3) A panasz kivizsgálása céljából a Testület meghallhatta a segélyhívást tartalmazó hangfelvételt:

Panaszos: a rendőrségtől szeretnék kérni egy helyszíni végrehajtást.

Operátor: Mi lenne a probléma?

Panaszos: Jöttem a gyermekemért az édesanyjához a szokásos kapcsolattartásunkra, és nem kaphatom meg a gyereket. Bírósági ítéletem van erről, hogy a gyermeket elhozhatom, de nem kaphatom meg a gyermeket és ezért szeretnék kérni egy rendőri intézkedést.

Az operátor felveszi a helyszínadatokat.

Operátok: Igazából legközelebb ezt gyámhivatal felé kell jelenteni. Én ezt most leküldöm rendőr felé, de nem tudom, hogy ki fog-e menni. Lehet, hogy föl fogja hívni Önt és azt fogja mondani, hogy gyámhivatalnál kell ezeket bejelenteni. De én leküldöm önnek mindenféleképpen. Értesítem akkor az illetékes rendőröket róla. Ezen a számon legyen elérhető.

Panaszos: Rendben.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület vizsgálta, hogy a panaszos bejelentése alapján a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége.

A panaszos telefonon kért rendőri intézkedést azért, mert a volt felesége nem adta át neki a meghatározott helyen a gyermekét a kapcsolattartásra.

A telefonos operátor tájékoztatta a panaszost arról, hogy küldi a jelzést a rendőrség felé, de valószínűleg nem fognak intézkedni a helyszínen, mivel az ilyen esetek a gyámhatóság hatáskörébe tartoznak. Az Eset adatlap szerint V. M. r. főrm. 15 óra 21 perckor visszahívta a panaszost, hogy tájékoztassa, hogy a rendőrség nem tud neki segíteni. Tájékoztatta, hogy a rendőrség nem tudja kikényszeríteni, hogy az anyuka odaadja neki a gyereket és a lakásba sem mehetnek be erőszakkal. V. M. r. főrm. tájékoztatta arról, hogy a gyámhivatalnál vagy a végzést meghozó bíróságnál jelezze a problémát.

Az intézkedéskor hatályos Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését, továbbá szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a továbbá úgy rendelkezik, hogy a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 4:185. §-a szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásáról a gyámhatóság gondoskodik.

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásáról a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) rendelkezik:

33. § (1) A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelem benyújtásának

a) a kapcsolattartás pótlására, ennek hiányában a kapcsolattartásra - a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban - előírt határidő elteltétől, illetve

b) a (2) bekezdés szerinti veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül van helye.

(2) A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.

(4) Ha a gyámhivatal az (1) és a (2) bekezdésben foglaltak vizsgálatát során megállapítja az önhiba fennállását végzéssel elrendeli a végrehajtást. A gyámhivatal a végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet

a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartásra vonatkozó határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével,

b) felhívja, hogy a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül biztosítsa, és megjelöli a pótlás végső határidejét,

c) figyelmezteti az *a)* és *b)* pont szerinti kötelezettség önhibából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire, és egyúttal a meghatározott cselekmény végrehajtása esetén igénybe vehető eszközök valamelyikét alkalmazza, továbbá

d) erre irányuló kérelem esetén kötelezi a kapcsolattartás megfiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhivatal kérelemre végzéssel

a) a család- és gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a család- és gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelembe vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn,

b) dönt a feleknek a kapcsolattartás megszervezésére vonatkozó - a kapcsolattartás érdemét nem befolyásoló - kérelméről, így a gyermek átadásának és átvételének helyéről, időpontjának kismértékű változtatásáról, valamint az abban közreműködő személyekről.

(8) Ha a kapcsolattartásra kötelezett neki felróhatóan akadályozza a gyermeknek a kapcsolattartásra jogosulttal való kapcsolata kialakítását, fenntartását, a gyermeket bizonyíthatóan, a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartásra vonatkozó határozatnak a (4) és az (5) bekezdés szerinti végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a szülői felügyeleti jog rendezése vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt pert indíthat, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri, vagy

b) feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos által tett bejelentés következtében a rendőrségnek a helyszínen intézkedési kötelezettsége nem keletkezett, mivel a fentebb hivatkozott Korm. rendelet alapján a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti kérelmet a gyámhivatalhoz kell benyújtani. Másrészt pedig a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy jelen esetben nem merült fel bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúja, illetve erre utaló körülményről a panaszos sem számolt be, így pusztán az, hogy a rendőrség a helyszínen jobb belátásra bírja az édesanyát, nem keletkeztet intézkedési kötelezettséget a rendőrség oldalán.

A fentieknek megfelelően – a Testület megítélése szerint – a panaszos bejelentése alapján a rendőrségnek az Rtv. 13. §-a alapján intézkedési kötelezettsége nem keletkezett, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga azáltal, hogy a rendőrök nem jelentek meg a helyszínen.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség a panaszos bejelentése alapján eleget tett-e a segítségnyújtási kötelezettségének.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdésének alapján a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott Eset adatlap szerint a rendőr, aki telefonon fölvette a kapcsolatot a panaszossal, tájékoztatta arról, hogy a rendőrség nem tudja kikényszeríteni, hogy az anyuka odaadja neki a gyereket, erőszakot pedig nem alkalmazhatnak. Felvilágosította továbbá a panaszost arról, hogy a problémájával a gyámhatósághoz, illetve a bírósághoz fordulhat.

A Testület szerint a telefonos bejelentés során a panaszos megfelelő tájékoztatást kapott azzal kapcsolatban, hogy a rendőrségnek nincs hatásköre ilyen ügyekben eljárni, és segítséget nyújtottak a panaszosnak azzal kapcsolatban, hogy melyik szervhez forduljon.

A Testület megítélése szerint – a fentieknek megfelelően – a rendőrség eleget tett az Rtv. 24. §-ában foglalt segítségnyújtási kötelezettségének, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

IV.

A Testület megítélése szerint a panaszos bejelentése alapján a rendőrségnek az Rtv. 13. §-a alapján intézkedési kötelezettsége a helyszínen nem keletkezett, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga. A rendőrség a megfelelő tájékoztatás és felvilágosítás megadásával eleget tett segítségnyújtási kötelezettségének, ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2019. december 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület